

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Cluster secretaris-generaal

Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden
Europese Unie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 17 december 2025
Betreft Verslag formele JBZ-Raad, 8-9 december 2025

Onze referentie
7010423

Hierbij bieden wij, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, uw Kamer het verslag aan van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ-Raad) op 8 en 9 december 2025 in Brussel.

Ook informeren wij uw Kamer graag hieronder over een aantal andere onderwerpen.

Ministeriële bijeenkomst C7 over de aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit

Op 7 december 2025, aan de vooravond van de JBZ-Raad, vond een ministeriële bijeenkomst plaats van de Coalitie van zeven landen tegen georganiseerde criminaliteit (de 'C7')¹ met als speciale gast Eurocommissaris voor Binnenlandse Zaken en Migratiezaken Magnus Brunner. De dreiging van de georganiseerde en ondermijnende criminaliteit raakt onze economie, veiligheid en rechtsstaat. Daarom hebben de ministers de volgende stap gezet in de gezamenlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit met het vaststellen van de prioriteiten in de aanpak van de C7 voor de komende jaren. De C7 zal inzetten op het ontmantelen van criminele netwerken en facilitators, versterken van de weerbaarheid van logistieke knooppunten, de aanpak van criminele geldstromen, preventie en samenwerking met derde landen. Ook gaf Commissaris Brunner een toelichting op de EU-drugsstrategie en het EU-drugsactieplan, die op 4 december 2025 werden gepubliceerd, om een sterkere EU-aanpak tegen georganiseerde criminaliteit mogelijk te maken. De ministers spraken af om in de eerste helft van 2026 weer bij elkaar te komen om op basis van de vastgestelde prioriteiten een meerjarig actieplan van de C7 vast te stellen. De gezamenlijke verklaring naar aanleiding van de ministeriële bijeenkomst is hier gepubliceerd: [Joint Statement C7 | Diplomatic statement | Government.nl](#)

CT-ontbijt

Op 8 december vond op uitnodiging van België een ontbijt plaats met de kopgroepelanden op het terrein van contraterrorisme. Tijdens het CT-ontbijt werd gesproken over opkomende technologieën, waaronder drones, en het potentiële gebruik daarvan voor terroristische doeleinden.

Enhanced Border Security Partnership (EBSP)

¹ De C7 is een informeel samenwerkingsverband tussen Nederland, België, Frankrijk, Duitsland, Spanje, Italië en Zweden om met een meerjarig actieplan de georganiseerde en ondermijnende criminaliteit gezamenlijk aan te pakken.

Zoals eerder aan uw Kamer gemeld², hebben de Verenigde Staten van Amerika (hierna: VS) een nieuwe voorwaarde gesteld aan de deelname aan het Amerikaanse visumvrijstellingsprogramma (hierna: *Visa Waiver Programme*, hierna: VWP). De nieuwe verplichting houdt in dat met de VS een "versterkt partnerschap voor grensbeveiliging" (*Enhanced Border Security Partnership*, hierna: EBSP) moet worden gesloten. Het voorstel ziet op de uitwisseling van informatie inzake het overschrijden van de buitengrenzen van de lidstaten en van de VS door reizigers. De Europese Commissie (hierna: Commissie) zal namens de lidstaten de onderhandelingen voeren met de VS voor een kaderovereenkomst. Deze zal de basis vormen voor later te maken bilaterale afspraken in het kader van het VWP. De VS hebben aangegeven vanaf 2027 te willen toetsen of lidstaten aan deze voorwaarde van het EBSP voldoen. De Commissie wenst daarom voor het einde van 2026 de onderhandelingen met de VS over de kaderovereenkomst af te ronden.

Cluster secretaris-generaal

Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden
Europese Unie

Datum

17 december 2025

Onze referentie

7010423

Op 23 juli jl. presenteerde de Commissie een concept onderhandelingsmandaat dat een aanbeveling en richtsnoeren bevat voor de aanstaande onderhandelingen over een kaderovereenkomst. Op 29 september 2025 heeft het kabinet de kabinetsappreciatie aangaande 'Aanbeveling onderhandelingsmandaat voor de Europese Commissie inzake het Enhanced European Border Security Partnership' met uw Kamer gedeeld.³ Op 20 november jl. heeft het kabinet uw Kamer geïnformeerd over de voortgang van de onderhandelingen.⁴

Het kabinet is van mening dat het huidige onderhandelingsmandaat, dat tot stand is gekomen na onderhandelingen in de Raad, in lijn is met de eerdere kabinetsappreciatie en dat de belangrijkste Nederlandse inzet hierin is meegenomen. Daarom heeft het kabinet op 11 december j.l. instemming verleend in het comité van Permanente Vertegenwoordigers (hierna: Coreper) en de verzending naar de Raad Algemene Zaken (hierna: RAZ) gesteund. Het Coreper heeft op 11 december j.l. ingestemd met het onderhandelingsmandaat en met verzending ervan naar de RAZ. Het onderhandelingsmandaat is zonder verdere discussie vastgesteld in de RAZ van 16 december j.l.. De Commissie zal namens de lidstaten de onderhandelingen voeren met de VS voor een EU-VS kaderovereenkomst. Dit vormt de basis voor aparte, bilaterale afspraken tussen lidstaten en de VS in het kader van het VWP.

Uitkomst onderhandelingen

Nederland heeft zich, conform de kabinetsappreciatie, ingezet om duidelijkheid te verkrijgen over de reikwijdte van de kaderovereenkomst en om deze zoveel mogelijk te beperken tot grensbeheer en grenscontrole. De kaderovereenkomst zal niet op Europese databanken zien, maar enkel op nationale databanken. Het is aan lidstaten om in een later stadium met de VS zelf verder over de reikwijdte te onderhandelen. Nederland heeft zich voorts ervoor ingezet dat explicieter wordt verwezen naar de relevante Europese regelgeving en de daarbij behorende principes en waarborgen van gegevensbescherming. Mede als gevolg hiervan zijn in het voorstel extra maatregelen opgenomen ter bescherming van de uit te wisselen gegevens.

² Kamerstuk 32317-973 en Geannoteerde agenda van de formele JBZ-Raad, 8-9 december 2025 - 32317- 978

³ Kamerstuk 32317-973

⁴ Geannoteerde agenda van de formele JBZ-Raad, 8-9 december 2025 - 32317- 978

Ook de noodzakelijke doelbinding van de uitwisseling van de gegevens is na inzet van onder andere Nederland beter vastgelegd. Zo zijn er duidelijkere kaders voor eventuele overlap met andere overeenkomsten met de VS en wordt de gegevensuitwisseling beperkt tot de context van grensbeheer en grenscontrole.

Cluster secretaris-generaal

Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden
Europese Unie

Voorts is op verzoek van onder andere Nederland expliciet gemaakt dat gegevensuitwisseling alleen via een tweetrapsstelsel mag plaatsvinden, waarbij altijd een menselijke interventie moet plaatsvinden voordat aanvullende gegevens worden verstuurd.

Datum

17 december 2025

Onze referentie

7010423

Er zijn extra onderdelen in de onderhandelingsovereenkomst opgenomen over de wederkerigheid van het uitwisselen van gegevens tussen de EU en de VS, waarbij ook expliciet gemaakt is wat er gebeurt als één van de partijen niet aan de eisen van het EBSP kan voldoen. Het kabinet verwelkomt deze aanvullingen. In het uiterste geval kan dit betekenen dat de EU en de VS wederzijds een visumverplichting invoeren. Dit heeft mogelijke gevolgen voor onder meer de economie, toerisme en grenscapaciteit.

Blijvende inzet van Nederland in de Raad

Gedurende de onderhandelingen over de aanbeveling en de richtsnoeren voor het onderhandelingsmandaat voor de Commissie heeft Nederland meermaals het belang van een gecoördineerde aanpak van de Commissie om namens de Raad met de VS te onderhandelen over een kaderovereenkomst aangaande het EBSP benadrukt. Hierbij heeft Nederland ook aangegeven dat een gecoördineerde aanpak vanuit de Commissie en binnen de Raad ook wenselijk blijft wanneer de kaderovereenkomst met de VS er ligt en de onderhandelingen starten tussen de VS en de lidstaten over aanvullende bilaterale overeenkomsten. In dat kader heeft Nederland aangekaart dat het van belang is dat lidstaten elkaar op de hoogte houden van de bilaterale onderhandelingen met de VS en dat het van belang is om met elkaar af te stemmen welk type nationale databanken en welke soort informatie gedeeld zal worden met de VS. Nederland zal dit in de Raad blijven benadrukken.

Daarnaast blijft Nederland in de Raad aandacht vragen voor het tijdpad, om de situatie voorkomen dat de lidstaten niet tijdig een bilaterale overeenkomst kunnen realiseren met de VS, en welke maatregelen er dan op EU niveau genomen zouden kunnen worden. Het kabinet zal uw Kamer, mede met het oog op noodzakelijke ratificatie door het Parlement, op de hoogte houden van de verdere ontwikkelingen.

Ministeriële conferentie Raad van Europa

Op 10 december vond de ministeriële conferentie in de Raad van Europa (RvE) plaats over het aanpakken van de belangrijkste uitdagingen op het gebied van asiel en migratie, in relatie tot het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Secretaris-Generaal Berset organiseerde de conferentie om opvolging te geven aan de brief van negen lidstaten op initiatief van Denemarken en Italië. Nederland heeft zich in aanloop naar de conferentie, samen met een groep gelijkgezinde lidstaten, waaronder Italië en Denemarken, ervoor ingezet dat er concrete stappen worden gezet om de belangrijkste uitdagingen op het gebied van asiel- en migratie het hoofd te kunnen bieden. Het kabinet heeft daarom ingestemd met de conclusies, waarin onder andere opdracht wordt gegeven om een politieke verklaring op te stellen voor de ministeriële vergadering van het

Comité van Ministers in Chisinau in mei 2026. Zoals aangegeven in de aanbiedingsbrief van de Geannoteerde Agenda van de JBZ-Raad van 8-9 december 2025 is de inzet van het kabinet dat de politieke verklaring de status krijgt van een interpretatieve verklaring. Hiervoor is brede steun, dan wel consensus nodig in de Raad van Europa. Hier zal het kabinet zich de komende periode voor inzetten. In de conclusies is ook opdracht gegeven aan de Secretaris-Generaal om internationaal een dialoog te voeren over migratie. Nederland zet erop in dat deze dialoog ertoe zal leiden dat jurisprudentie, bijvoorbeeld van het EU Hof van Justitie, meer in lijn wordt gebracht met uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Daarnaast steunde Nederland ook, samen met 26 andere lidstaten⁵, een gezamenlijk statement op initiatief van Denemarken en Italië, met de oproep voor het versterken van het Conventiesysteem met oog voor de belangrijkste uitdagingen op het gebied van asiel- en migratie. Het gezamenlijk statement en de conclusies zijn bijgevoegd (Bijlagen 1 en 2).

Cluster secretaris-generaal

Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden
Europese Unie

Datum

17 december 2025

Onze referentie

7010423

Samenwerking met Marokko op het gebied van migratie

Het kabinet kijkt met tevredenheid terug op de migratiesamenwerking met Marokko in het afgelopen jaar en ziet tegelijkertijd ruimte om de samenwerking verder te verdiepen en te verbreden om tot nog betere resultaten te komen. Op het gebied van terugkeersamenwerking, keerden er tot 1 december 163 personen met Marokkaanse nationaliteit zelfstandig of gedwongen terug naar Marokko. De samenwerking op operationeel niveau verloopt goed, maar er zijn ook kansen om procedures voor identificatie en vertrek nog verder te stroomlijnen tussen beide landen. Hierover zal worden gesproken tijdens de volgende hoogambtelijke migratiedialoog. Marokko en Nederland werken daarnaast verder aan een kleinschalige circulaire pilot binnen de bestaande kaders van reguliere migratie. Die pilot biedt de mogelijkheid aan *young professionals* uit beide landen om tijdelijk bij een bedrijf in het andere land werkervaring op te doen. Op dit moment kunnen jonge *professionals* en bedrijven zich aanmelden voor deelname aan deze pilot. Tijdens de implementatie is ook aandacht voor het identificeren van geleerde lessen over zowel obstakels als kansen om dergelijke pilots tot een succes te maken. Uw Kamer wordt geïnformeerd bij nieuwe ontwikkelingen op dit vlak en het kabinet beschouwt hiermee de toezegging aan lid-Van Toorenburg om uw Kamer te informeren over de voortgang van deze pilot als afgedaan. Voorts verkennen Marokko en Nederland tijdens de hoogambtelijke consultaties verder hoe samenwerking op het gebied van alleenstaande minderjarige vreemdelingen vormgegeven kan worden, zowel vanuit het perspectief om terugkeer van uitgeprocedeerde AMV'ers te faciliteren, als om irreguliere migratie van deze groep te voorkomen en hen, bijvoorbeeld, adequate opvang te bieden in Marokko. Tot slot loopt ook de samenwerking tussen Marokko en Nederland op het gebied van grensmanagement door, onder meer in de vorm van het uitwisselen van kennis en expertise, bijvoorbeeld op het gebied van het herkennen van documentfraude, tussen de betrokken operationele diensten van weerszijden.

Gezamenlijke brief aan de Commissie over het operationaliseren van innovatieve oplossingen in het asieldomain

Graag informeer ik uw Kamer over de brief die ik 17 december jl. samen met Duitsland, Denemarken, Italië, Zweden, Oostenrijk, Polen, Litouwen, Estland, Malta, België, Bulgarije, Cyprus, Tsjechië, Griekenland, Roemenië, Letland, Kroatië

⁵ Denemarken, Italië, Albanië, Oostenrijk, België, Bulgarije, Kroatië, Tsjechië, Estland, Finland, Hongarije, IJsland, Ierland, Letland, Litouwen, Malta, Montenegro, Noorwegen, Polen, Roemenië, San Marino, Servië, Slowakije, Zweden, Verenigd Koninkrijk.

en Finland aan de relevante Eurocommissarissen en vertegenwoordigers van de Commissie stuurde ⁶. Bij deze brief zijn zowel ministers van migratie als ministers van Buitenlandse Zaken betrokken. De brief is bijgevoegd (Bijlage 3).

De brief bevat een oproep aan de Commissie om de randvoorwaarden te creëren om innovatieve oplossingen te operationaliseren waaronder financiering, operationele ondersteuning van EU-agentschappen en een diplomatieke strategie. De brief is een opvolging op de brief die Nederland met veertien andere Europese lidstaten verstuurd op 15 mei 2024, waarin de Commissie werd opgeroepen tot het verder uitwerken en versterken van verschillende innovatieve oplossingen om irreguliere migratie te beperken, bescherming van migranten te versterken en terugkeer te bevorderen⁷.

Meer grip op migratie is een prioriteit voor dit kabinet. Daarvoor zijn ook maatregelen op EU-niveau noodzakelijk. Een cruciale stap is de implementatie van het Asiel- en Migratiepact. Tegelijkertijd is het van belang dat de Europese Commissie en lidstaten continu op zoek blijven naar meer en nieuwe oplossingen, binnen geldende internationaal- en Europeesrechtelijke kaders. Voorbeelden van innovatieve oplossingen zijn het veilig derde land concept, het veilige haven concept. Sinds de brief van 15 mei 2024 zijn belangrijke stappen gezet om innovatieve oplossingen vaker toe te kunnen passen in de praktijk. In de aangenomen Raadspositie op de Terugkeerverordening is er een explicietere juridische basis opgenomen voor terugkeerhubs en in de Raadspositie op het gerichte voorstel op het 'veilig derde land' concept om het bandencriterium te verwijderen.

In de brief van 17 december jl. wordt opgeroepen om innovatieve oplossingen vaker te operationaliseren. Hiervoor is financiering, operationele ondersteuning en een diplomatiek dialoog cruciaal. De Commissie kan hierin een belangrijke rol spelen. De brief bevat daarom de oproep aan de Europese Commissie om een richtlijn op te stellen voor innovatieve oplossingen onder het huidig Meerjarig Financieel Kader (2021-2027). Ook bevat de brief de oproep voor voldoende aandacht voor innovatieve oplossingen onder het aankomende MFK (2028-2034)⁸. Om operationele ondersteuning van EU-agentschappen vaker mogelijk te maken, wordt de Europese Commissie gevraagd voorstellen te doen om het mandaat en beleid van de relevante agentschappen aan te passen. Voor de ontwikkeling en implementatie van innovatieve oplossingen is de samenwerking met partnerlanden onmisbaar. De brief roept op tot een assertieve en gecoördineerde diplomatieke *outreach* door de EU-lidstaten en de Commissie naar landen buiten de Europese Unie.

De brief is de uitkomst van een aantal informele consultaties tussen Europese lidstaten waar Nederland een voortrekkersrol in heeft. Hierover heb ik uw Kamer op verschillende momenten geïnformeerd ⁹.

Cluster secretaris-generaal

Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden
Europese Unie

Datum

17 december 2025

Onze referentie

7010423

⁶ De Eurocommissaris voor Binnenlandse zaken en Migratie, de Hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Eurocommissaris voor het Middellandse Zeegebied, de Eurocommissaris voor Uitbreiding en de Eurocommissaris voor Internationale Partnerschappen.

⁷ Tweede Kamer, vergaderjaar 2023-2024, Kamerstuk 32 317, nr. 878

⁸ Tweede Kamer, vergaderjaar 2024-2025, Kamerstuk 21 501-20, nr. 2245

⁹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2024-2025, Kamerstuk 30 573, nr. 227, vergaderjaar 2025-2026, Kamerstuk 19637, nr. 3477, Kamerstuk 32 317, nr. 967, Kamerstuk 19 637/ 36 045, nr. 3478, Kamerstuk 32 317, nr. 973,

Verder blijft Nederland gezamenlijk met Oeganda werken aan het verder uitwerken van de afspraken voor de transit hub. Het kabinet blijft ook open voor samenwerking met andere landen buiten de Europese Unie op de terugkeerhub, maar gelooft dat het opbouwen van een dergelijke nieuwe samenwerking aan het volgende kabinet is. Uw Kamer wordt zoals gebruikelijk geïnformeerd over de voortgang op voorwaarde dat de diplomatieke vertrouwelijkheid van deze onderhandelingen het toelaat.

Cluster secretaris-generaal

Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden
Europese Unie

Datum

17 december 2025

Onze referentie

7010423

Motie Ram over organisaties in de keten van mensensmokkel en mensenhandel

De motie Ram verzoekt de regering om samen met de Commissie en andere lidstaten tot een voorstel te komen om ngo's die een cruciale schakel in de keten van mensensmokkel en mensenhandel vervullen, te verbieden en/of van financiering uit te sluiten.¹⁰

Het kabinet onderschrijft dat personen en organisaties niet dienen bij te dragen aan criminele activiteiten van mensensmokkelaars en mensenhandelaren. Er zijn verscheidene middelen waarmee personen en organisaties die betrokken zijn bij mensensmokkel en mensenhandel aangepakt kunnen worden. De nationale (opsporings-)autoriteiten onderzoeken bij vermoedens van betrokkenheid bij mensensmokkel of mensenhandel of er sprake is van strafbare gedragingen en of over gegaan moet worden tot strafrechtelijke vervolging. In Nederland is deze bevoegdheid voorbehouden aan het Openbaar Ministerie, waarbij de strafbaarheid zal worden beoordeeld op basis van de concrete omstandigheden van een geval. Verder geldt dat als de activiteit en/of het doel van een rechtspersoon in strijd is met de openbare orde, deze door de rechtbank op verzoek van het Openbaar Ministerie verboden kan worden verklaard en wordt ontbonden op grond van artikel 2:20 Burgerlijk Wetboek. Wanneer een organisatie niet vanuit Nederland opereert, maar vanuit het buitenland (of daar vandaan wordt aangestuurd), is een verklaring van 'strijd met de openbare orde' mogelijk op grond van artikel 10:122 BW, indien het doel en/of de activiteit in strijd is met de openbare orde. Omdat met een verbodenverklaring het grondrecht van vrijheid van vereniging wordt ingeperkt, vindt per casus een afweging plaats welk belang zwaarder weegt. Uitsluiting van financiering aan organisaties kan zowel op Europees als op nationaal niveau plaatsvinden. Bij het verlenen van subsidies vanuit Nederland wordt hier invulling aan gegeven door in het subsidiebesluit op te nemen dat partners zich dienen te onthouden van gedragingen die naar maatstaven van Nederlands recht strafbaar en/of verboden zijn. Dergelijke gedragingen kunnen reden zijn om de beschikking geheel of gedeeltelijk in te trekken. Een organisatie die zich schuldig maakt aan mensensmokkel of mensenhandel komt niet in aanmerking voor EU-financiering.

Ook worden in artikel 8 van de voorgestelde EU-mensensmokkelrichtlijn, die momenteel nog in het Europees Parlement wordt besproken, maatregelen genoemd die lidstaten moeten kunnen nemen tegen rechtspersonen die zich schuldig maken, of medeplichtig zijn, aan mensensmokkel. Maatregelen betreffen onder meer het opleggen van boetes, het (permanent) uitsluiten van door de overheid verleende subsidies, het intrekken van vergunningen en gerechtelijke ontbinding. Een soortgelijke bepaling met betrekking tot mensenhandel staat in artikel 6 van de EU-mensenhandel richtlijn.

Daarnaast is een nationale wetswijziging in voorbereiding waarbij de strafmaxima

¹⁰ Motie Tweede Kamer, 21501-04-287.

verhoogd worden en de rechtsmacht uitgebreid wordt wanneer het gaat om het misdrijf mensensmokkel. Als gevolg van deze wijziging zal Nederland een extraterritoriale rechtsmacht hebben, waardoor het Openbaar Ministerie natuurlijke personen en rechtspersonen die buiten Nederland het misdrijf mensensmokkel zijn begaan, strafrechtelijk kan vervolgen.

Gelet op de reeds beschikbare mogelijkheden en de lopende trajecten op zowel Europees als Nederlands niveau, vindt het kabinet het van belang om het verdere verloop van deze trajecten af te wachten. Daarbij zal worden beoordeeld of de combinatie van deze trajecten met het huidige maatregelenpakket als voldoende wordt beschouwd om mensensmokkel en mensenhandel effectief te bestrijden.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Foort van Oosten

De Minister van Asiel en Migratie,

D.M. van Weel

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

mr. A.C.L. Rutte

Cluster secretaris-generaal

Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden
Europese Unie

Datum

17 december 2025

Onze referentie

7010423

Bijlage XX - Richtlijn harmonisatie van bepaalde aspecten van het insolventierecht

In de geannoteerde agenda over de JBZ-Raad van 8-9 december 2025, d.d. 20 november 2025 is toegezegd om in het verslag nader in te gaan op de inhoud van het bereikte politieke akkoord over de richtlijn harmonisatie van bepaalde aspecten van het insolventierecht. Hieronder zal worden ingegaan op de verschillende titels van de richtlijn.

Nederland vindt deze harmonisering van het insolventierecht een belangrijke bijdrage leveren aan het versterken van de Europese kapitaalmarktunie, doordat het gelijktrekken van regels zorgt voor meer rechtszekerheid en een zeker (minimum)niveau aan bescherming voor schuldeisers.¹ Dit zorgt ervoor dat investeerders beter in staat zijn om in te schatten welke risico's zij lopen en welke kosten zij maken indien een onderneming onverhoopt failliet gaat.

Titel II bevat een regeling omtrent de faillissementspauliana (benadeling van schuldeisers voor faillissement). Nederland steunt de doelstelling achter Titel II van het richtlijnvoorstel. Wanneer duidelijk is wanneer een rechtshandeling in aanloop naar faillissement al dan niet geldig is, levert (meer) zekerheid op voor investeerders en schuldeisers. Hoewel de paulianaregels uit het Commissievoorstel op hoofdlijnen aansloten bij de Nederlandse systematiek, bevatte het voorstel ook relevante verschillen. De meest in het oog springende verschillen waren het gebruik van drie specifieke vernietigingsgronden, de ruimere definitie van rechtshandelingen (die vernietigd kunnen worden) en de ruimere mogelijkheid voor de curator om 'verplicht' verrichte rechtshandelingen te vernietigen, wat onzekerheid voor onder andere de Nederlandse financieringspraktijk met zich zou kunnen brengen.² De belangrijkste Nederlandse aandachtspunten bij het initiële voorstel zijn verwerkt in de compromistekst. Nederland heeft o.a. aandacht gevraagd voor de ruime definitie van rechtshandeling in het Commissievoorstel. Hierdoor kan bijvoorbeeld een nalaten een rechtshandeling zijn. Naar Nederlands recht is dat niet het geval. Dit heeft erin geresulteerd dat de compromistekst het aan lidstaten laat om te bepalen of een nalaten gekwalificeerd wordt als rechtshandeling. Nederland steunt deze uitkomst.

Titel III (opsporing van goederen van de boedel) maakt een brede toegang tot bankrekeningenregisters, UBO-registers en nationale insolventieregister door insolventiefunctionarissen (zoals de curator) mogelijk. Onder het initiële richtlijnvoorstel moesten insolventiefunctionarissen toegang tot de nationale bankrekeningregisters (in Nederland het Verwijzingsportaal Bankgegevens) verzoeken aan de rechtbank. Onder de huidige tekst kan hier flexibeler mee om worden gegaan en mogen lidstaten ook toegang toestaan onder meer soepelere voorwaarden. Daarmee is tegemoetgekomen aan de wens van o.a. Nederland. Voor wat betreft het BARIS-systeem (het Europese koppelingssysteem voor registers van bankrekeningen, dat nog door de Europese Commissie moet worden opgezet), zullen curatoren geen directe toegang hebben. Hier dient wel een verzoek tot toegang gedaan te worden bij een nog aan te wijzen bevoegde autoriteit.

Titel IV bevat een regeling omtrent de pre-packprocedure, waarbij een aanstaand curator een aanstaand faillissement in stilte kan voorbereiden. Bij een pre-packprocedure wordt de verkoop van de onderneming (doorstart) van de schuldenaar (of een deel daarvan) voorbereid voordat de insolventieprocedure formeel wordt geopend. Hierdoor kan waardeverlies van de onderneming en verlies van werkgelegenheid worden voorkomen. Nederland vindt dit een waardevol onderdeel van dit richtlijn, die een brede bijdrage kan leveren binnen Europa aan het voorkomen van waardeverlies bij faillissementen. Onderdeel van deze regeling is dat essentiële overeenkomsten bij een overgang van onderneming automatisch overgaan op de verkrijgende partij (de koper) van de onderneming. Hiermee wordt beoogd de continuïteit van de onderneming te versterken. Nederland was kritisch op deze regeling, omdat de wederpartij hierdoor geconfronteerd kan worden met een

¹ BNC-fiche, *Kamerstukken II* 2022-23, nr. 22112-3598.

² De ruimere vernietigbaarheid van verplichte rechtshandelingen was niet expliciet onderdeel van het BNC-fiche, maar uw Kamer is later geïnformeerd over de Nederlandse inzet ten aanzien van de betaling van opeisbare vorderingen. Zie de geannoteerde agenda JBZ-Raad ([Kamerstukken 2023-2024, 32317, nr. 855, p. 7-8](#)) en een schriftelijk overleg over de inzet op de JBZ-raad ([Kamerstukken 2023-24, 32 317 nr. 859, p. 8-10](#)).

partij (de koper) waarmee hij initieel geen overeenkomst heeft gesloten. Om die reden is ingezet op de mogelijkheid voor lidstaten om op deze regeling uitzonderingen te maken. Dit heeft erin geresulteerd dat onder de huidige tekst het voor lidstaten mogelijk is om o.a. op basis van het type overeenkomst te bepalen dat deze niet automatisch mee overgaat op de verkrijgende partij (de koper).

Op grond van Titel V van het initiële richtlijnvoorstel zouden bestuurders binnen drie maanden nadat zij op de hoogte zijn geraakt van het feit dat de onderneming feitelijk insolvent is het faillissement aan moeten vragen (een 'duty to file'). Doel hiervan is om zoveel mogelijk waarde van de insolvente onderneming te behouden voor de schuldeisers. Vragen bestuurders het faillissement niet op tijd aan, dan zijn zij aansprakelijk voor schade die schuldeisers door dit nalaten hebben geleden. Nederland kent een dergelijk systeem niet: het Nederlandse systeem is gericht op voorkoming van een faillissement, door bijvoorbeeld herstructurering van schulden of bedrijfsbeëindiging buiten faillissement. Nederland heeft zich daarom actief ingezet om de 'duty to file' om te zetten in een 'duty to act'. Er is uiteindelijk geen 'duty to act' in de uiteindelijke tekst opgenomen. Wel heeft de inzet van Nederland erin geresulteerd dat lidstaten zelf het begrip 'insolventie' in de zin van deze titel mogen definiëren, en dat er twee alternatieve verplichtingen zijn toegevoegd: een verplichting tot volledige transparantie en een verplichting om andere maatregelen te treffen waarvan verwacht mag worden dat die een vergelijkbaar niveau van schuldeisersbescherming bieden. Dit biedt de nodige flexibiliteit die Nederland wilde behouden voor reddingspogingen voor ondernemingen die in potentie levensvatbaar zijn. Nederland vindt dit al-met-al een acceptabel compromis.

Titel VI van het richtlijnvoorstel bevatte een regeling inzake de vereenvoudigde afwikkeling van micro-ondernemingen. Doel hiervan is om insolventieprocedures voor kleine ondernemingen in de EU te uniformeren. Voornaamste reden hiertoe is dat er in sommige lidstaten geen toegang tot insolventieprocedures bestaat voor kleine ondernemingen, aangezien er vaak geen middelen zijn om een dergelijke procedure te bekostigen. Hierdoor komen ondernemers achter deze ondernemingen veelal niet in aanmerking voor kwijtschelding van hun schulden, hetgeen innovatie remt. Nederland was kritisch op Titel VI, vanwege de misbruikgevoeligheid en de vrees dat kleine faillissementen inefficiënt zouden moeten worden afgewikkeld. Deze kritiek werd breed gedeeld. Deze titel is uiteindelijk teruggebracht tot een enkel artikel dat regelt dat natuurlijke personen met een onderneming toegang moeten hebben tot een kwijtscheldingsprocedure, ook als er geen middelen zijn om deze procedure mee te bekostigen. De huidige Nederlandse wetgeving voldoet hier, met de Wet schuldsanering natuurlijke personen, reeds aan. Nederland steunt deze uitkomst.

Titel VII ziet op het instellen van schuldeiserscommissies. Doel hiervan is om de positie van schuldeisers in een faillissement te versterken. Nederland steunt deze gedachte en heeft hierbij ingezet op meer flexibiliteit voor lidstaten om bijvoorbeeld te bepalen dat enkel een schuldeiserscommissie wordt ingesteld wanneer deze meerwaarde heeft, met name in omvangrijke of ingewikkelde faillissementen. De huidige tekst van de richtlijn biedt lidstaten o.a. de mogelijkheid om geen schuldeiserscommissie in te stellen wanneer het instellen van een schuldeiserscommissie meer kosten dan voordelen met zich brengt. Dit biedt de nodige flexibiliteit.

Titel VIII verplicht lidstaten tot het maken en openbaar maken van een factsheet met kerninformatie over het nationale insolventierecht alsook de rangorde van vorderingen. Doel hiervan is om nationale insolventiewetgevingen transparanter te maken. Nederland steunt deze titel, omdat dit de transparantie van de verschillende nationale systemen vergroot.

In Titel IX is een regeling opgenomen die lidstaten de mogelijkheid biedt om af te wijken van artikelen voortvloeiende uit Titel II, V en VII in het geval van uitzonderlijke situaties waarbij de economische activiteiten van een land of regio ernstig worden verstoord. Te denken valt hierbij aan een pandemische uitbraak, zoals destijds de COVID-19 crisis. Nederland kan zich voorstellen dat zo'n regeling nuttig kan zijn in een dergelijke crises en kan opname steunen.

REPUBLIC OF BULGARIA

MINISTRY OF INTERIOR

GOVERNMENT OF MALTA
MINISTRY FOR HOME AFFAIRS,
SECURITY AND EMPLOYMENT

**Federale Overheidsdienst
Binnenlandse Zaken**

GOVERNMENT OF MALTA
MINISTRY FOR HOME AFFAIRS,
SECURITY AND EMPLOYMENT

REPUBLIC OF CROATIA
Ministry of the Interior

REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

**Federal Ministry
European and
International Affairs**
Republic of Austria

**Federal Ministry
Interior**
Republic of Austria

REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF THE INTERIOR

**MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS**
REPUBLIC OF LITHUANIA

**MINISTRY OF THE INTERIOR
OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA**

ROMANIA
MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS

MINISTER

Ministry of the Interior
Republic of Latvia

Government Offices of Sweden
Ministry of Justice

Government Offices of Sweden
Ministry for Foreign Affairs

Ministerie van Asiel en Migratie

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Ministry of the Interior
Finland

**DEPUTY MINISTRY OF MIGRATION
AND INTERNATIONAL PROTECTION**

**Ministry of Immigration
and Integration**

Denmark

**MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK**

HELLENIC REPUBLIC
Ministry of Migration & Asylum

**MINISTERO
DELL'INTERNO**

**Ministero degli Affari Esteri
e della Cooperazione Internazionale**

Ministry of the Interior and Administration
Republic of Poland

Ministry of Foreign Affairs
Republic of Poland

**MINISTRY OF THE INTERIOR
OF THE CZECH REPUBLIC**

Federal Foreign Office

**Federal Ministry
of the Interior**

To the attention of: *Mr Magnus Brunner, Commissioner for Internal Affairs and Migration*
 Ms Kaja Kallas, High Representative for Foreign Affairs and Security Policy
 Ms Dubravka Šuica, Commissioner for the Mediterranean
 Mr Jozef Šikela, Commissioner International Partnerships
 Ms Marta Kos, Commissioner Enlargement and Eastern Neighbourhood Affairs

16 December 2025

Joint follow-up letter from the undersigned ministers on the operationalisation of new and innovative solutions to counter and prevent irregular migration to Europe

The following is a joint letter from the undersigned ministers.

The undersigned ministers responsible for migration and foreign affairs call for a new approach to migration and emphasise the importance of the European Union working with key partner countries to continue pursuing efforts to create a fairer and more sustainable asylum and migration system worldwide. This entails systematically addressing the drivers of irregular migration and the challenges encountered along migration routes, providing adequate protection for those in need, preventing dangerous journeys and loss of life, tackling human smuggling and trafficking, countering instrumentalization of migration and effectively implementing returns and sustainable reintegration. As conflicts intensify and tensions rise across the globe, more people are on the move, and there is increasing migratory pressure on Member States and concern among EU citizens. As a result, it is essential to continue the current efforts and increasingly urgent to further develop and implement new and innovative solutions in partnership with third countries.

The conclusion of the negotiations on the recent legislative proposals put forward by the Commission in the area of asylum and return is an important step towards addressing the internal challenges of the EU asylum and migration system. Alongside the EU reform of the asylum and migration system, the further development of a coherent EU strategy on the external dimension of migration, including new and innovative solutions, is paramount. On the internal side, important steps are being taken to enhance EU asylum and migration legislation, catering for innovative solutions such as the safe third country arrangements and return hubs. The EU is also strengthening legal pathways.

It is essential that the EU works closely together with countries along the migratory routes, as part of a whole of route approach, to address the root causes of irregular migration, improve protection and sustainable solutions to displacement, manage migration flows, combat human trafficking and migrant smuggling, and facilitate returns. The EU and its Member States, together with key partner countries, need to continue enhancing the comprehensive partnership approach, of which migration management is a fundamental part, and expand it with new and innovative solutions. This will require us to further develop innovative solutions, creating necessary conditions within the EU legal framework and policies to ensure that these partnerships are practical and sustainable.

In light of the above, the undersigned ministers commend the European Commission, the European External Action Service (EEAS), EUAA, Frontex and other relevant EU Institutions and Agencies for their achievements in this area and emphasise the need to further strengthen collaboration with the Member States and international organisations to ensure that the necessary conditions and resources are in place for implementing innovative solutions. This includes sufficient available

funding, providing expertise and capacity for development and implementation, and defining a coherent diplomatic approach. We, the undersigned ministers, stand ready to actively support this cause.

The efficient use of financial resources is necessary for the establishment and operationalisation of innovative forms of cooperation, embedded in comprehensive and mutually beneficial partnerships. With the right financing structure in place, programmes can be designed and implemented to create the conditions for establishing innovative solutions more swiftly in the future. A coordinated strategy is needed for funding instruments. We call on the European Commission to draft guidelines on the use of current and future EU funding programmes for supporting the establishment and implementation of innovative solutions, in line with the objectives and guiding principles of the relevant instruments, including those of NDICI-GE. The use of the NDICI-GE in this context must remain consistent with its objectives of promoting sustainable development and international cooperation. In regard to the upcoming Multiannual Financial Framework (MFF) and without prejudging the negotiations, the undersigned ministers stress the need for sufficient attention for funding the internal and external dimensions of migration including innovative solutions, among others through the use of Global Europe and an effective governance mechanism.

To ensure the effectiveness of innovative solutions, sufficient capacity and expertise are vital. It is essential to consider **the role that EU agencies and international organisations** could play across the exploration, design, implementation and monitoring phases of innovative solutions. In that light, EU agencies should be able to provide support to the implementation of innovative solutions within the scope of their mandates. The undersigned ministers call on the Commission and the EU agencies to explore and propose, within their respective competences, the necessary legislative and policy changes. This includes, where relevant, revision of the mandate and competences of Frontex, to ensure effective support and sufficient capacity in this area of cooperation with third countries. International organizations may provide invaluable complementary support to member states, particularly in the development and implementation of innovative solutions, in line with their respective mandates and in full respect of European and international law.

Innovative solutions open up new avenues of cooperation, which should be seen as an integral part of the broader EU external strategy on asylum and migration and developed alongside and as part of comprehensive and mutually beneficial partnerships. A common narrative and joint **diplomatic outreach** by Member States and the EEAS, including their missions and delegations on the ground, and the European Commission involving all its relevant Services, is necessary in order to involve – in the earliest possible stages – prospective partner countries in the joint development of innovative solutions in the context of sustainable and mutually beneficial partnerships. A joint understanding could be developed during dialogues, summits and processes of the EU and its Member States with third countries and multilateral and regional organisations, as well as in other forums. We call on the Commission and the EEAS to facilitate the EU coordination of joint messages, and to further incorporate innovative solutions into EU summits and dialogues with countries along the migratory routes.

We reiterate that all new measures must be implemented in full compliance with the Union's and Member States' international and EU legal obligations and legislative frameworks and the rights of the migrants involved, including the principle of non-refoulement, the Charter of Fundamental Rights of the European Union, the European Convention on Human Rights and other applicable EU and international law.

David van Weel

Minister of Asylum and Migration
of the Netherlands

David van Weel

Minister of Foreign Affairs of the Netherlands

Alexander Dobrindt

Federal Minister of the Interior of Germany

Dr. Johann David Wadephul

Federal Foreign Minister of Germany

Rasmus Stoklund

Minister for Immigration and Integration
of Denmark

Lars Løkke Rasmussen

Minister for Foreign Affairs of Denmark

Matteo Piantedosi

Minister of Interior of Italy

Antonio Tajani

Deputy Prime Minister and Minister of Foreign
Affairs and International Cooperation of Italy

Johan Forssell

Minister for Migration of Sweden

Maria Malmer Stenergard

Minister for Foreign Affairs of Sweden

Gerhard Karner

Federal Minister of Interior
of the Republic of Austria

Beate Meinl-Reisinger

Federal Minister of European and
International Affairs of the Republic of Austria

Marcin Kierwiński

Minister of the Interior and Administration
of Poland

Radosław Sikorski

Deputy Prime Minister,
Minister of Foreign Affairs of Poland

Vladislav Kondratovič

Minister of the Interior
of the Republic of Lithuania

Kęstutis Budrys

Minister of Foreign Affairs
of the Republic of Lithuania

Igor Taro
Minister of the Interior of Estonia

Margus Tsahkna
Minister of Foreign Affairs of Estonia

Byron Camilleri
Minister for Home Affairs, Security and
Employment of Malta

Ian Borg
Deputy Prime Minister and Minister for Foreign
Affairs and Tourism of Malta

Anneleen van Bossuyt
Minister of Asylum and Migration of Belgium

Daniel Mitov
Minister of the Interior of Bulgaria

Dr. Nicolas A. Ioannides
Deputy Minister of Migration and
International Protection of Cyprus

Lubomír Metnar
Minister of the Interior of the Czech Republic

Athanasios Plevris
Minister of Migration and Asylum of Greece

Marian-Catalin Predoiu
Deputy Prime Minister,
Minister of Internal Affairs of Romania

Rihards Kozlovskis
Minister of Interior of Latvia

Dr. sc. Davor Božinović
Deputy Prime Minister and
Minister of the Interior of Croatia

Mari Rantanen
Minister of the Interior of Finland

Informal Ministerial Conference

10 December 2025

Conclusions

The participants in the Informal Ministerial Conference at the Council of Europe,

Reaffirming their deep and abiding commitment to the European Convention on Human Rights (“the Convention”) and the European Court of Human Rights (“the Court”), as hitherto affirmed in the 2023 Reykjavík Declaration of the 4th Summit of Heads of State and Government of the Council of Europe, in particular in Appendix IV, as well as in the high-level conferences on the Convention system - from which originated the 2018 Copenhagen Declaration, the 2015 Brussels Declaration, the 2012 Brighton Declaration, the 2011 Izmir Declaration, and the 2010 Interlaken Declaration;

Mindful of the need to preserve the integrity of the Convention system as the cornerstone of the protection of human rights in Europe and of the Convention’s central role in the maintenance and promotion of democratic security and peace throughout the Continent;

Reaffirming their strong commitment to respecting and maintaining the rule of law at national and international levels, including through respect for the independence, impartiality and authority of the Court, and reaffirming the importance of taking into account the case law of the Court in a way that gives full effect to the Convention, and the unconditional obligation on States to abide by the final judgments of the Court in any case to which they are parties;

Underlining the need to secure an effective, focused and balanced Convention system, allowing the Court to focus its efforts on identifying serious or widespread violations, systemic or structural problems, and important questions of interpretation and application of the Convention while preserving the right of individual application;

Reiterating the subsidiary nature of the supervisory mechanism established by the Convention and the primary role played by national authorities, namely governments, courts and parliaments, and their margin of appreciation in guaranteeing and protecting human rights at national level, as reinforced by the entry into force of Protocol No. 15 to the Convention;

Noting with concern the serious and complex challenges posed by irregular migration, such as instrumentalisation of migration, smuggling of migrants, trafficking in human beings and other criminal activities in this context;

Considering the challenges related to the expulsion and return of foreigners convicted of serious offences, while respecting human rights;

Recalling the fundamental responsibility of governments to ensure national security, public safety and the economic well-being of the country, as well as their sovereign right to protect their borders, whilst respecting without discrimination the core values of human rights, democracy and the rule of law, and conscious of the financial challenges encountered by multilateral co-operation on migration issues;

Having regard, in this respect, to the concept note presented by the Secretary General of the Council of Europe to the meeting of the Ministers’ Deputies on 7 October 2025 in Malta ([SG/Inf\(2025\)29](#));

Convinced of the need to pursue the political dialogue on this matter within the institutional framework of the Council of Europe,

Invite the Committee of Ministers of the Council of Europe to:

- a) prepare a draft political declaration reaffirming the obligation to ensure the effective enjoyment of the rights and freedoms guaranteed by the Convention to everyone within the jurisdiction of member States in the context of the contemporary challenges posed both by irregular migration and by the situation of foreigners convicted of serious offences, taking duly into account in particular governments' fundamental responsibility to ensure national security and public safety;
- b) reiterate its support for the elaboration of a new recommendation on deterring and fighting the smuggling of migrants, with full respect for their human rights;
- c) consider how the Council of Europe, including through the possible creation of an inter-governmental committee, can best address pressing migration issues and related policies;
- d) encourage the Secretary General to engage in discussions at an international level relating to migration.

Joint Statement delivered to the Conference of Ministers of Justice of the Council of Europe, 10 December 2025

The following States: Denmark, Italy, Albania, Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Czech Republic, Estonia, Finland, Hungary, Iceland, Ireland, Latvia, Lithuania, Malta, Montenegro, Netherlands, Norway, Poland, Romania, San Marino, Serbia, Slovakia, Sweden, Ukraine, United Kingdom aligned to this Statement reaffirm their **strong belief in the Council of Europe and in European values, democracy, the rule of law, and human rights**. We are committed to international law and to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (hereinafter “the Convention”) as a cornerstone of this international order, and **we reaffirm our commitment to the Convention and our support for the work and independence of the European Court of Human Rights** (hereinafter “the Court”) and its jurisdiction as defined in the Convention. Recalling the Reykjavik Declaration, we reaffirm our commitment to the concept of “**democratic security**”.

Our governments have a duty to guarantee our populations’ human rights and fundamental freedoms, including the right to live in peace, freedom and security, to preserve the values of our societies, and to effectively protect borders, prevent unlawful border crossings and counter migrant smuggling networks. Yet, the rights and freedoms of our populations are challenged by: people who take advantage of our hospitality by committing serious crime; trafficking in human beings and instrumentalisation of migrants.

These complex and disruptive challenges - that our societies face and which test the capacity of our current framework - **were either unforeseen at the time the convention system and the Convention were drafted or have evolved significantly since then**. When addressing these challenges in full compliance with international law, States have a fundamental duty to safeguard national security, protect our democracies, and ensure the security of individuals within our jurisdictions. **Failing to recognise and respond to these challenges, we risk undermining the very fundamental rights and freedoms that the Convention protects**, thereby eroding confidence in the whole Convention system.

Noting the letter signed on 22 May 2025 by a group of Heads of State and Government, which initiated this process that has since evolved through broad and inclusive engagement, **we are therefore promoting an open and constructive discussion within the Council of Europe and with its Secretary-General** to develop an adequate response to protect the Convention system from attempts to distort and weaken it. We appreciate and welcome the Secretary General’s openness and contribution in facilitating this important dialogue, while fully respecting the Convention system and the integrity of the Court.

In addressing under the Convention, the challenges in expulsion of foreign criminals, migration management and cooperation with third countries regarding asylum and return procedures, as well as removal procedures and instrumentalisation of migration, **a right balance has to be found between the migrants’ individual rights and interests and the weighty public interests of defending freedom and security in our societies**.

In this context, States aligned to this statement consider it imperative to ensure that the Convention framework is fit to address today’s challenges, most notably in order to meet the following challenges:

- **Expulsion of foreigners convicted of serious crimes**: The clear starting point is that a State Party can expel foreigners convicted of serious crimes even though they have acquired ties to

their host Country, e.g. if they have established a family life there. In line with the principles in this statement, it is vital that the balance between individual rights and legitimate aims as per Article 8 of the Convention is adjusted so that more weight is put on the nature and seriousness of the offence committed and less weight is put on the foreign criminal's social, cultural, and family ties with the host Country and with the Country of destination. The purpose of such a rebalancing is to ensure that we no longer see instances where foreigners convicted of serious crime, including serious violent crime, sexual assault, organised crime and human and drug trafficking, cannot be expelled.

- **Clarity about inhuman and degrading treatment:** The scope of “inhuman and degrading treatment” under Article 3, which is an absolute right, should be constrained to the most serious issues in a manner which does not prevent State Parties from taking proportionate decisions on the expulsion of foreign criminals, or in removal or extradition cases, including in cases raising issues concerning healthcare and prison conditions.
- **Innovative and durable solutions to address migration:** A State Party should not be prevented from entering into cooperation with third countries regarding asylum and return procedures, once the human rights of irregular migrants are preserved.
- **Decision-making in migration cases:** A State Party should not be prevented from applying clear rules and processes to facilitate timely decisions under Article 8 that can then be enforced, and which reflect the appropriate balance between the individual's rights and the public interest.
- **Instrumentalisation of migration:** Recognising the extremely sensitive geopolitical context and the need to properly ensure national security and public safety, including in cases where human rights and fundamental freedoms are subject to abuse and instrumental use by hostile regimes and individual applicants with ulterior motives, with an adverse effect on the Convention system.

In addressing these challenges, the States aligned to this Statement **refer to the importance of the following key principles** in the interpretation and application of the Convention:

- The States' **right, as a matter of well-established international law and subject to their Treaty obligations**, to control the entry, residence, and expulsion of foreigners from their territories, which should guide the interpretation of the Convention;
- The **principle of subsidiarity**, by which the primary responsibility for ensuring the rights and freedoms enshrined in the Convention and its Protocols lies with the States Parties to the Convention, which enjoy a margin of appreciation in doing so;
- The **principle of shared responsibility** by which it is primarily for the State Parties themselves, through their national courts and within the margin of appreciation defined by the Court, to ensure compliance with the guarantees of the Convention and to prevent the Court from becoming a fourth instance;
- The **principle of proportionality**, by balancing the protection of rights with safeguarding national security and protecting public safety and order, ascribing adequate weight to these values;
- The ***de minimis* principle**, which must be given uniform effect;
- The **"living instrument" doctrine** taking appropriate account of the developments, both factual and legal, that have evolved significantly in recent decades and were unforeseen at the time the Convention was drafted;
- The concept of "democracy capable of defending itself" preventing abuse of fundamental rights and freedoms by hostile regimes or individual applicants with ulterior motives.

The States aligned to this Statement welcome the 4-point proposal by the Council of Europe's Secretary-General including to adopt a declaration on migration and the Convention at the Foreign Ministers' meeting on 15th May 2026 in Chişinău (Moldova) and remain ready to work constructively with the Council of Europe, and in the case of EU Member States, whilst paying due consideration to the implications in relation to EU initiatives and applicable EU law.

Verslag van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken, 8 en 9 december 2025

I. Binnenlandse Zaken

Belangrijkste resultaten

- De JBZ-Raad stemde in met een algemene oriëntatie ten aanzien van het voorstel voor een terugkeerverordening, het voorstel voor herziening van het veilig-derde-land-concept en het voorstel voor de EU-lijst veilige landen van herkomst.¹ De akkoorden in de JBZ-Raad over deze voorstellen zijn een belangrijke stap om te komen tot een strenger, efficiënter en rechtvaardiger Europees asiel- en migratiebeleid.
- De JBZ-Raad bereikte een akkoord over het voorstel voor de solidariteitspool.
- Tijdens de gedachtewisseling over de impact van de huidige geopolitieke situatie op de interne veiligheid van de EU, met een focus op de dreiging van drones, pleitten lidstaten voor een meer geharmoniseerde EU-aanpak, met gezamenlijke normen, interoperabiliteit van systemen, versterkte informatie-uitwisseling en investeringen in detectie-, identificatie- en neutralisatiecapaciteit. Ook *joint procurement*, versterking van R&D en een herziening van het juridisch kader voor civiele drones werden breed ondersteund.

1. Verordening veilige derde landen concept

De JBZ-Raad stemde in met een algemene oriëntatie ten aanzien van het voorstel voor herziening van de toepassing van het veilig-derde-land-concept. De algemene oriëntatie is, zoals reeds in de geannoteerde agenda van deze JBZ-Raad aan uw Kamer gemeld, in lijn met de Nederlandse inzet. Het gaat dan in het bijzonder om de aanpassingen van het bandencriterium, waardoor het mogelijk wordt het concept toe te passen als een verzoeker voor internationale bescherming op zijn reis naar de EU door een veilig land is gereisd, of als er een overeenkomst of regeling is gesloten met een derde land. Enkele lidstaten konden om uiteenlopende redenen de algemene oriëntatie niet steunen. Wanneer het Europees Parlement ook zijn positie heeft ingenomen, kunnen de onderhandelingen tussen de Raad, het Europees Parlement en de Commissie starten.

2. Verordening veilige landen van herkomst

De Raad stemde in met een algemene oriëntatie ten aanzien van het voorstel voor het vaststellen van een EU-lijst van veilige landen van herkomst. Het kabinet kon de algemene oriëntatie steunen; een gezamenlijke EU-lijst zorgt voor meer harmonisering in de EU van de afhandeling van kansarme asielprocedures. Bovendien verwelkomt het kabinet dat met het voorstel de inwerkingtreding van bepaalde elementen van het Pact naar voren wordt gehaald, zoals de toepassing van uitzonderingen voor bepaalde bevolkingsgroepen of gebiedsdelen bij de toewijzing van veilige landen van herkomst en een versnelde asielprocedure als de aanvrager afkomstig is uit een land waarvoor EU-breed een inwilligingspercentage van 20% of minder geldt. Eén lidstaat kon niet instemmen met het compromis van het Voorzitterschap. Wanneer het Europees Parlement ook zijn positie heeft ingenomen, kunnen de onderhandelingen tussen de Raad, het Europees Parlement en de Commissie starten.

3. Implementatie van het Pact

De Raad bereikte een politiek akkoord op het voorstel voor de solidariteitspool. De hoogte van de solidariteitspool werd vastgesteld op 21.000 herplaatsingen of 420 miljoen euro. Het *fair share* van

¹ Zie voor de volledige compromisvoorstellen: [Council clinches deal on EU law about returns of illegally staying third-country nationals - Consilium](#) en [Asylum policy: Council pushes ahead with EU laws on safe countries of origin and safe third countries - Consilium](#).

Nederland is 5,2%, wat neerkomt op een financiële bijdrage van 21,9 miljoen. Nederland heeft steun verleend aan het voorstel en aangegeven financieel te zullen bijdragen. Daarnaast verkent het kabinet met Griekenland en Italië de mogelijkheden voor het inzetten van Dublincompensaties uit het verleden als solidariteitsbijdrage. Tevens riep Nederland op tot het belang van effectieve implementatie van het Pact en onderstreepte het belang van de implementatie van Eurodac, screening en de asielgrensprocedures. Lidstaten die niet instemden met de solidariteitspool deden dit om uiteenlopende redenen, waaronder zorgen over de omvang van de solidariteitspool, de juridische basis die gebruikt wordt voor de mogelijkheid tot Dublincompensaties of de zorg dat de nationale situatie onvoldoende meegewogen is in de categorisering van migratiedruk. De Commissie benadrukte het belang van de balans tussen solidariteit – via de solidariteitspool – en verantwoordelijkheid, verwijzend naar de andere onderdelen van het Migratiepact die toezien op verantwoordelijkheid van lidstaten. Verder ging de Commissie nog in op de stand van zaken van de implementatie en vroeg hierbij specifiek aandacht voor de implementatie van Eurodac, opvangcapaciteit, screening, asielgrensprocedures, aanpassingen van nationale wetgeving en opschaling van de operationele capaciteit. Nederland ligt op schema wat betreft de implementatie van het Pact.

4. Terugkeerverordening

De Raad stemde in met een compromisvoorstel van het Deens Voorzitterschap voor een algemene oriëntatie ten aanzien van het voorstel voor een Terugkeerverordening.

Nederland stemde in met het voorstel. De algemene oriëntatie komt tegemoet aan de inzet van Nederland voor een eenvoudiger en efficiënter Europees terugkeerproces. Zo zet de Raad in op het voorkomen van een tweede beschermingsbeoordeling binnen de terugkeerprocedure voor vreemdelingen die stellen dat hun terugkeer indruist tegen het beginsel van non-refoulement. De Raad maakt het mogelijk om deze vreemdelingen door te verwijzen naar de daarvoor geëigende procedure, zoals de asielprocedure. Hiermee wordt het terugkeerproces niet onnodig vertraagd. Daarnaast wil de Raad meer mogelijkheden om terugkeer te bevorderen, zoals de terugkeerhub, verplichtingen voor vreemdelingen om mee te werken aan hun terugkeerproces, geen automatische schorsende werking van een terugkeerbesluit, inreisverbod of verwijderbesluit gedurende de beroepsprocedure en een implementatietermijn van twee jaren. Uiteindelijk besloot de Raad ten aanzien van de wederzijdse erkenning en uitvoering van terugkeerbesluiten van andere lidstaten dat het concept in eerste instantie vrijwillig blijft. Twee jaren nadat de verordening van toepassing is geworden, dient de Commissie een beoordeling uit te voeren naar de werking en effectiviteit van het concept. Hierna kan de Commissie een nieuw wetsvoorstel indienen om het concept van de wederzijdse erkenning verplicht te stellen. Wel worden lidstaten vanaf het moment dat de verordening van toepassing wordt verplicht om te werken met het zogeheten 'European Return Order', een op te stellen formulier dat de informatie-uitwisseling van terugkeerbesluiten tussen de lidstaten moet faciliteren. Verder dienen lidstaten voorbereidende maatregelen te nemen om de wederzijdse erkenning en uitvoering van terugkeerbesluiten te faciliteren. Dit compromis is in lijn met de Nederlandse inzet, omdat het enerzijds voldoende flexibiliteit voor lidstaten en anderzijds harmonisering van het terugkeersysteem biedt, waarbij de mogelijkheden om terugkeer te stimuleren zijn uitgebreid.

Een aantal lidstaten kon ofwel niet instemmen ofwel onthield zich van stemming, omdat er onvoldoende vooruitzicht was op verplichte wederzijdse erkenning en uitvoering van terugkeerbesluiten. Wanneer het Europees Parlement ook zijn positie heeft ingenomen, kunnen de onderhandelingen tussen de Raad, het Europees Parlement en de Commissie starten.

5. Implementatie van interoperabiliteit

De Raad werd geïnformeerd over de voortgang van de implementatie van de IO Roadmap en de geleidelijke uitrol van het Entry/Exit System (EES). De Europese Commissie gaf aan positief te zijn

over de invoering van het EES en kijkt vooruit naar de ingebruikname van EURODAC in juni 2026 en ETIAS in het vierde kwartaal van 2026.

De voorgelegde IO Roadmap voor 2027–2028 is door de Raad vastgesteld, Nederland heeft er ook mee ingestemd. In de Roadmap is ook vastgelegd op welke momenten EES, SIS, MID en Prüm II interoperabel moeten zijn. Het resterende deel van de IO Roadmap, dat de herziening van het VIS (Visa Informatiesysteem) en het EU VAP (Visa Application Platform) omvat, wordt in maart aan de Raad voorgelegd.

6. Werklunch - Algemene staat van het Schengengebied

Tijdens een besloten informele lunch wisselden de lidstaten van gedachten over hoe de belangrijkste tekortkomingen op het gebied van de buitengrenzen kunnen worden aangepakt en wat de belangrijkste uitdagingen zijn voor de komende periode. Dit deed men op basis van een korte presentatie van de Commissie. De Commissie merkte hierbij op dat de daling van irreguliere grensoverschrijding voortduurt. Verder plaatste de Commissie een kritische kanttekening bij de invoering van de binnengrenscontroles door verscheidene EU-lidstaten en benadrukte het belang van grensoverschrijdende samenwerking, implementatie van het Pact en het verbeteren van het buitengrensbeheer. Nederland verwelkomde het nieuwe format en pleitte voor meer transparantie ten aanzien van de tekortkomingen van lidstaten met betrekking tot het Schengenacquis. Lidstaten benoemden betere implementatie van huidige regelgeving, de herziening van de Frontex-verordening en het beter benutten van grootschalige IT-systemen als mogelijkheden om buitengrensbeheer te versterken. Daarnaast benadrukten lidstaten het belang van samenwerking met derde landen. Verscheidene lidstaten uitten zich kritisch over de invoering van de binnengrenscontroles. Lidstaten met binnengrenscontroles stelden daartegenover dat de buitengrens versterkt moet worden.

7. EU Drugs Strategie en het bijbehorende Actieplan tegen drugshandel

De Commissie presenteerde tijdens de JBZ-Raad de op 4 december jl. gepubliceerde EU Drugsstrategie en het bijbehorende Actieplan die zijn opgesteld als uitwerking van de Interne Veiligheidsstrategie. De Commissie lichtte de strategische prioriteiten van de EU Drugsstrategie toe, gericht op 1) de paraatheid en reactie van de EU, 2) de bescherming van de volksgezondheid, 3) de veiligheid en bescherming van de maatschappij, 4) het voorkomen van overdoses en 5) de versterking van partnerschappen met internationale partners. Het EU-Actieplan tegen drugshandel, dat ondersteunend is aan de EU Drugsstrategie, is specifiek gericht op de veiligheidsdimensie van drugsproblematiek. Beide documenten zijn verwelkomd door de lidstaten. Nederland sprak waardering uit voor het multidisciplinaire karakter van de strategie en de aandacht die wordt besteed aan o.a. de bestuurlijke aanpak, voorkomen van rekrutering van jongeren en samenwerking met derde landen. De Commissie verwees daarnaast naar de nog te verschijnen EU Havenstrategie (verwacht in februari 2026), die ook een sterk veiligheidscomponent zal bevatten.

8. Impact van de huidige geopolitieke situatie op de interne veiligheid van de EU

De Raad wisselde van gedachten over de impact van de huidige geopolitieke situatie op de interne veiligheid van de EU, met een focus op de dreiging van drones. Aansluitend gaf de EU *Counter Terrorism Coordinator* (EU CTC) een briefing over de veiligheidssituatie in Syrië.

Sinds de JBZ-Raad in oktober hebben zich in meerdere lidstaten incidenten voorgedaan met onbekende drones die het luchtruim schenden. De Commissie benadrukte dat deze dreiging niet alleen een defensievraagstuk betreft, maar ook direct raakt aan de interne veiligheid. De Commissie kondigde aan de lidstaten op drie manieren te ondersteunen: door het beschikbaar stellen van financiële middelen via EU-fondsen, het stimuleren van onderzoek en innovatie via Horizon Europe, en door operationele ondersteuning, onder meer via harmonisatie van wetgeving en procedures.

Lidstaten onderstreepten unaniem dat drones een toenemende hybride dreiging vormen. Veel lidstaten pleitten voor een meer geharmoniseerde EU-aanpak, met gezamenlijke normen, interoperabiliteit van systemen, versterkte informatie-uitwisseling en investeringen in detectie-, identificatie- en neutralisatiecapaciteit. Ook *joint procurement*, versterking van R&D en een herziening van het juridisch kader voor civiele drones werden breed ondersteund. Diverse lidstaten lichtten nationale *best practices* toe, waaronder geïntegreerde detectiesystemen en aangepaste bevoegdheden voor handhavende instanties.

Nederland benadrukte dat de dreiging van drones nadrukkelijk ook een wetshandavingsdimensie heeft. Nationale *best practices* zijn onder meer ontwikkeld via gezamenlijke onderzoeksprogramma's van justitie en defensie en een tijdelijk juridisch kader in het kader van de NAVO-top. Nederland wees ook op operationele knelpunten, waaronder gefragmenteerde verantwoordelijkheden en beperkte detectie- en interventiecapaciteit, en sprak steun uit voor verdere Europese coördinatie en herziening van het bestaande juridische kader. Het Voorzitterschap concludeerde dat er brede steun bestaat voor een meer gestructureerde EU-aanpak en verzocht de Commissie de door lidstaten geschetste strategische richting mee te nemen in de aangekondigde mededeling.

Aansluitend lichtte de EU CTC toe dat na de val van het Assad-regime een actieplan voor terrorismebestrijding is vastgesteld, aangezien de ontwikkelingen in Syrië directe gevolgen kunnen hebben voor de interne veiligheid van de EU. De EU CTC rapporteerde over een recent bezoek aan Damascus, waar gesprekken zijn gevoerd met de Syrische overgangsregering. De EU CTC concludeerde dat het voor de interne veiligheid van de EU noodzakelijk is dat de EU actief steun verleend aan Syrië.

9. Any other business

a. Update van de veiligheidssituatie en follow-up van de afgifte van visa aan Russische burgers

Polen heeft opgeroepen tot een beperking van (toeristen)visa aan Russische burgers en onderstreepte hierbij het belang van solidariteit onder lidstaten. Veel lidstaten steunden deze oproep. Ook de Commissie steunde deze oproep, benoemde de recentelijk aangescherpte visumregels en gaf aan hierop in te gaan in haar nieuwe visumstrategie.

II. Justitie

Belangrijkste resultaten

- De JBZ-Raad heeft de Raadsconclusies over modelbepalingen voor het EU materieel strafrecht aangenomen, die zijn bedoeld als een flexibel en coherent referentiekader voor toekomstige EU-wetgevingsvoorstellen op het terrein van het strafrecht, zodat lidstaten en de EU-instellingen bij nieuwe richtlijnen kunnen terugvallen op een gedeelde structuur en consistente terminologie.
- Lidstaten spraken onvoorwaardelijke steun uit aan Oekraïne en onderstreepten het belang van het Aggressietribunaal en de justitiële maar ook praktische samenwerking met het tribunaal. Een grote meerderheid van de lidstaten steunde het modelakkoord en sprak daarnaast de intentie uit de steun aan het ICC verder te intensiveren.
- Tijdens een werklunch werd gesproken over de versterking van justitiële samenwerking met derde landen, waarbij de consensus was dat EU-initiatieven eventueel een rol kunnen spelen, voornamelijk voor de kleinere lidstaten, mits dit geen afbreuk doet aan bestaande bilaterale relaties.

1. Way forward voor een simplificatie van de AVG

Ten aanzien van de toekomst van de simplificatie van de AVG, benadrukte het voorzitterschap en de Commissie dat grondrechten en privacy onverminderd gewaarborgd moeten blijven, maar dat gerichte vereenvoudiging noodzakelijk is ter verlichting van regeldruk en versterking van het concurrentievermogen van de EU. In de recent gepubliceerde Digitale Omnibus worden onder meer begrippen verduidelijkt en technische aanpassingen voorgesteld, zoals verdere harmonisatie bij effectbeoordelingen, de introductie van een Single Entry Point, verduidelijking bij geautomatiseerde individuele besluitvorming, een nadere afbakening van het begrip persoonsgegevens en vereenvoudiging van de cookieregels.

Lastenverlichting voor het bedrijfsleven, met name voor het MKB, is ook voor Nederland een prioriteit. Nederland sprak hiervoor steun uit, maar wees eveneens op het belang van zorgvuldigheid waar het gaat om mogelijke fundamentele aanpassingen van de AVG die gevolgen kunnen hebben voor het beschermingsniveau. Nederland gaf aan dat vereenvoudiging gepaard moet gaan met een impact assessment en advies van de Europese AP.

Ook andere lidstaten onderschreven het belang van vereenvoudiging voor het concurrentievermogen, met de kanttekening dat de basisprincipes van gegevensbescherming en grondrechten gewaarborgd moeten blijven.

2. Raadsconclusies over modelbepalingen voor EU-strafrecht

Tijdens de JBZ-Raad zijn de Raadsconclusies over modelbepalingen voor het EU materieel strafrecht aangenomen. De modelbepalingen gaan over onderwerpen zoals de omschrijving van strafbare feiten, de structuur van de sanctionering, deelnemingsvormen en poging, verzwarende omstandigheden en de strafrechtelijke aansprakelijkheid van rechtspersonen en leiden tot grotere coherentie binnen strafrechtinstrumenten. Het Voorzitterschap onderstreepte nogmaals het belang van de modelbepalingen en benadrukte dat het belangrijk is dat er bij nieuwe wetgeving rekening mee wordt gehouden door de Commissie en dat een continue dialoog met het Europees Parlement van belang blijft. Deze oproep werd ondersteund door alle lidstaten. De Commissie steunde het initiatief van de modelbepalingen, maar betreurt dat er voor een minimalistische aanpak is gekozen.

3. Russische agressieoorlog tegen Oekraïne: strijd tegen straffeloosheid

De Raad wisselde van gedachten over de strijd tegen straffeloosheid voor internationale misdrijven begaan in Oekraïne, met bijzondere aandacht voor de oprichting van het speciaal Agressietribunaal en de steun aan het Internationaal Strafhof (ICC). De oprichting van het tribunaal werd door het voorzitterschap en de Commissie aangemerkt als een belangrijke eerste stap in de strijd tegen straffeloosheid in Oekraïne. Voor het functioneren van het tribunaal is echter verdere steun van nationale autoriteiten noodzakelijk. In dat kader heeft de Commissie een model samenwerkingsakkoord opgesteld om bilaterale afspraken tussen het tribunaal en lidstaten te faciliteren. Op 12 november is het voorstel voor een Raadsbesluit tot ondertekening van het oprichtingsverdrag van het tribunaal goedgekeurd, met het oog op ondertekening tijdens de diplomatieke conferentie van 16 december a.s.

Nederland sprak zich positief uit over het model samenwerkingsakkoord en onderstreepte het belang van het Agressietribunaal voor accountability. Ook het beschermen van de onafhankelijkheid en werking van het ICC blijft voor Nederland een prioriteit. Een grote meerderheid van de lidstaten steunde het modelakkoord en sprak de intentie uit de steun aan het ICC verder te intensiveren.

De Commissie gaf aan 10 miljoen euro te hebben geoormerkt voor de opstartfase van het speciaal tribunaal, met als doel een zo spoedig mogelijke operationalisering. Tevens onderzoekt de

Commissie, samen met Nederland als gastland van het ICC, hoe concrete ondersteuning aan het ICC verder kan worden vormgegeven.

4. De strijd tegen drugshandel en georganiseerde misdaad

Het Voorzitterschap gaf een stand van zaken van de lopende acties en prioriteiten op het gebied van georganiseerde criminaliteit en de aanpak van drugshandel. Zo werd de Raad op de hoogte gesteld van de activiteiten in het kader van de EU-routekaart voor de aanpak van drugshandel en georganiseerde criminaliteit. Daarnaast werd door de Commissie opnieuw de op 4 december jl. gepubliceerde EU drugsstrategie en het EU actieplan tegen drugshandel toegelicht. De Commissie gaf hierbij aan onder meer in te zetten op versterking van het mandaat van Eurojust, op samenwerking met Eurojust en op samenwerking tussen Eurojust en derde landen. Bovendien benadrukte de Commissie specifiek de aanpak van voortgezet crimineel handelen in detentie als belangrijk onderdeel van het actieplan, wat ook één van de Nederlandse prioriteiten is.

5. Werklunch – versterking van justitiële samenwerking met derde landen

Tijdens de werklunch werd gesproken over de versterking van justitiële samenwerking met derde landen. Nederland gaf aan dat niet kan worden uitgesloten dat de Nederlandse positie bij derde landen op dit vlak negatief wordt beïnvloed wanneer Nederland verplicht zou worden tot verdergaande medewerking aan EU-initiatieven. De EU kan een rol spelen, mits dit geen afbreuk doet aan bestaande bilaterale samenwerking. Nederland benadrukte dat goede bilaterale betrekkingen essentieel zijn voor effectieve samenwerking met derde landen, waaronder op het gebied van uitlevering, en dat economische en politieke *leverage* daarbij eveneens van belang zijn. Voor het *Team Europe*-initiatief bestond slechts gematigde steun.

6. Any other business

a. Huidige wetgevingstrajecten

Het Voorzitterschap informeerde de Raad over de geboekte voortgang in onderhandelingen over wetgevingstrajecten, waaronder politieke akkoorden met het Europees Parlement in trilogieën over harmonisatie van het insolventierecht² en de anti-corruptie richtlijn. Het Voorzitterschap kondigde aan de onderhandelingen inzake de slachtofferrichtlijn binnenkort af te ronden en meldde goede voortgang ten aanzien van de richtlijn ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en van materiaal betreffende seksueel misbruik, waarvoor onder het Cypriotisch Voorzitterschap een akkoord wordt voorzien. Naar verwachting starten de onderhandelingen over de richtlijn migrantensmokkel volgend jaar, in afwachting van het Europees Parlement.

In de geannoteerde agenda d.d. 20 november 2025 is toegezegd om in dit verslag nader in te gaan op de inhoud van het bereikte politieke akkoord over de richtlijn harmonisatie van bepaalde aspecten van het insolventierecht. In bijlage 4 zal worden ingegaan op de verschillende titels van de richtlijn en de Nederlandse appreciatie ervan.

b. Toegang tot gegevens voor effectieve strafrechtelijke onderzoeken

Het Voorzitterschap informeerde de Raad over de voortgang inzake toegang tot data voor effectieve strafrechtelijke onderzoeken, met aandacht voor drie onderdelen: dataretentie, het legaal aftappen van communicatie en end-to-end-encryptie. Daarbij werd benadrukt dat grondrechten en privacy steeds moeten worden gewaarborgd. De Commissie gaf aan te werken aan juridisch duurzame oplossingen voor de uitdagingen rond encryptie en onderstreepte dat het belang van het e-evidence-pakket moet worden erkend, aangezien hiermee veel informatie grensoverschrijdend kan worden gedeeld. De Commissie werkt samen met de lidstaten om dit in werking te laten treden.

² De compromistekst van de Richtlijn harmonisatie bepaalde aspecten van het insolventierecht is goedgekeurd in COREPER II d.d. 5 december jl. De tekst is raadpleegbaar via de volgende link: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16459-2025-INIT/en/pdf>.

c. EU-Westelijke Balkan ministeriele bijeenkomst over JBZ-zaken

Het Voorzitterschap gaf een terugkoppeling over de EU-Westelijke Balkan ministeriele bijeenkomst, die plaatsvond op 30-31 oktober in Sarajevo. Tijdens de bijeenkomst is er gesproken over confiscatie, het versterken van de samenwerking betreffende het aanpakken van corruptie en georganiseerde misdaad. De volgende bijeenkomst zal volgend jaar plaatsvinden onder het Ierse Voorzitterschap.

d. EU-VS Ministeriele en Hoogambtelijke bijeenkomsten

Het Voorzitterschap informeerde de Raad dat de twee voorziene bijeenkomsten in het kader van de EU-VS samenwerking op JBZ-terrein niet hebben plaatsgevonden.

e. Digitale rechtspraak en strategieën voor justitiële opleiding

De Commissie gaf aan dat zij op 20 november jl. het digitaal justitiële pakket heeft gepubliceerd. Uw Kamer wordt hierover middels een BNC-fiche geïnformeerd. Hiermee moet het efficiënter en goedkoper worden om mensen in het justitiële domein te trainen. De Commissie gaf aan te rekenen op samenwerking met lidstaten om gemeenschappelijke doelstellingen te bereiken om digitale rechtspraak te ondersteunen. Hierbij onderstreept de Commissie het belang van voldoende financiering.

f. Jaarverslag over de toepassing van het Handvest van de Grondrechten in de EU

De Commissie informeerde de Raad over het Jaarverslag 2025 inzake de toepassing van het Handvest, dat op 5 december is goedgekeurd. De Commissie concludeert dat lidstaten maatregelen hebben genomen, maar dat verdere inspanningen noodzakelijk blijven. De hoofdconclusie is dat het beschermen en bevorderen van grondrechten een gedeelde verantwoordelijkheid is, waarbij versterking van de samenwerking tussen de EU en de lidstaten noodzakelijk blijft. De Commissie zal blijven inzetten op opleidingen, uitwisseling van *best practices* en het stimuleren van nationaal gebruik van het jaarverslag.

g. De kloof overbruggen: onderzoeksmaatregelen voor grensoverschrijdende terugvordering van vermogensbestanddelen in de uitvoeringsfase

België presenteerde het door hen opgestelde non-paper met voorstellen om de tenuitvoerlegging van confiscatie van crimineel vermogen te vergemakkelijken. België benoemde hierbij dat het cruciaal is dat ook in de tenuitvoerleggingsfase gedegen financieel onderzoek wordt gedaan naar crimineel verkregen vermogen en dat het belangrijk is om hierin internationaal samen te werken. Vooralsnog zijn de mogelijkheden hiertoe beperkt. België wil hier zo snel mogelijk een wetgevend kader voor creëren, o.a. zodat de mogelijkheden die nu al nationaal gelden, ook internationaal worden erkend. Er was steun van meerdere lidstaten voor dit non-paper, waaronder van Nederland, dat het belang van het aanpakken van criminele inkomstenmodellen benadrukte.

h. Werkprogramma van het inkomend Voorzitterschap (Cyprus)

Cyprus presenteerde zijn werkprogramma voor het aankomende Voorzitterschap. Daarbij lichtte Cyprus zijn prioriteiten toe op het terrein van justitie, waaronder voortgang op strafrechtelijke dossiers, de strijd tegen straffeloosheid in Oekraïne, grensoverschrijdende criminaliteit, civielrechtelijke dossiers en rechtsstaatsvraagstukken. Tevens informeerde Cyprus de Raad over de geplande JBZ-Raden tijdens het aankomend Voorzitterschap.

Minister van Justitie en Veiligheid
Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Cluster secretaris-generaal
Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden
Europese Unie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Verslag JBZ-Raad 8 en 9 december 2025

Datum
10 december 2025

Onze referentie
7010425

1. Aanleiding

Van 8-9 december jl. vond de JBZ-Raad plaats in Brussel. Met dit verslag worden de Eerste en Tweede Kamer geïnformeerd over het verloop van deze Raad.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de verzending van de aanbiedingsbrieven en het verslag inzake de JBZ-Raad van 8-9 december jl. aan respectievelijk de Eerste Kamer en de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

De belangrijkste onderwerpen van de JBZ-Raad waar verslag van wordt gedaan zijn:

MJenV:

- Ministeriële bijeenkomst C7 over de aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit (aanbiedingsbrief, p. 1)
- CT-ontbijt (aanbiedingsbrief, p. 2)
- Enhanced Border Security Partnership (aanbiedingsbrief, p. 2)
- Ministeriële conferentie Raad van Europa (aanbiedingsbrief, p. 3-4)
- Motie Ram over organisaties in de keten van mensensmokkel en mensenhandel (p. 6-7 aanbiedingsbrief)
- Implementatie van interoperabiliteit (p. 2-3)
- EU Drugs strategie en het bijbehorende Actieplan tegen drugshandel (p. 3)
- De impact van de huidige geopolitieke situatie op de interne veiligheid van de EU (p. 3-4)
- Conclusies over modelbepalingen voor EU strafrecht (p. 5)
- De Russische agressieoorlog tegen Oekraïne: strijd tegen straffeloosheid (p. 5)
- De strijd tegen georganiseerde criminaliteit en drugshandel (p. 6)
- Werklunch: justitiële samenwerking met derde landen (p. 6)
- De kloof overbruggen: onderzoeksmaatregelen voor grensoverschrijdende confiscatie (p. 7)

SJenV:

- Ministeriële conferentie Raad van Europa (aanbiedingsbrief, p. 3-4)
- Simplificatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (p. 3)
- Digitale rechtspraak en strategieën voor judiciële opleidingen (p. 7)
- Jaarverslag over de toepassing van het Handvest van de grondvesten in de EU (p. 7)

Ter info MAenM:

- Ministeriële conferentie Raad van Europa (aanbiedingsbrief, p. 3-4)
- Samenwerking met Marokko op het gebied van migratie (aanbiedingsbrief, p. 4-5)
- Gezamenlijke brief aan de Europese Commissie over het operationaliseren van innovatieve oplossingen in het asieldomain (aanbiedingsbrief, p. 5-6)
- Motie Ram over organisaties in de keten van mensensmokkel en mensenhandel (p. 6-7 aanbiedingsbrief)
- Verordening inzake de toepassing van het veilig derde land-concept (p. 1)
- Verordening veilige landen van herkomst (p. 1)
- Implementatie asiel- en migratiepact, implementatie en uitvoeringshandeling voor de vaststelling van de jaarlijkse solidariteitspool (p. 1-2)
- Terugkeerverordening (p. 2)
- Implementatie van interoperabiliteit (p. 2-3)
- Werklunch: Algemene staat van het Schengengebied (p. 3)

Cluster secretaris-generaal
Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden
Europese Unie

Datum
10 december 2025

Onze referentie
7010425

4. Toelichting

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Persoonsgegevens van de betrokken beleidsmedewerker.

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

6. Bijlagen

1. TK aanbiedingsbrief bij het verslag van de JBZ-Raad van 8-9 december 2025
2. EK aanbiedingsbrief bij het verslag van de JBZ-Raad van 8-9 december 2025
3. Verslag van de JBZ-Raad van 8-9 december 2025 (met bijlages)